

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου στον Εσπερινό στην Ι.Μ. Μεταμορφώσεως «Μουτσιάλη».

«Ὁ πάλαι τῷ Μωσεῖ συλλαλήσας ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ ... ἐπὶ τῶν μαθητῶν ἔδειξε τὸ ἀρχέτυπον κάλλος τῆς εἰκόνης».

Παραμονή τῆς μεγάλης δεσποτικῆς ἐορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως καὶ ἡ Ἐκκλησία μας μᾶς παρουσιάζει τὸ μέγα αὐτὸ γεγονός, τὸ μέγα αὐτὸ θαῦμα, παραλληλίζοντάς το μέ ἓνα ἄλλο γεγονός, αὐτὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Θεοῦ στὸν προφήτη Μωυσῆ ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ.

Ἐπάνω σέ ἓνα ὄρος συμβαίνουν καὶ τὰ δύο θαυμαστά γεγονότα, μακριὰ ἀπὸ τὸν θόρυβο καὶ τὴ βοή τοῦ κόσμου, ὅχι γιατί ὁ Θεὸς δέν μπορεῖ νὰ ἐμφανισθεῖ μέσα στὸν κόσμο, ἀλλὰ γιατί ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ τὸν διακρίνει καλύτερα στὴν ἡσυχία καὶ τὴ μόνωση.

Ὁ Μωυσῆς, ὁ ἐκλεκτὸς δοῦλος τοῦ Θεοῦ, τοῦ ζητᾷ νὰ τοῦ δείξει τὸ πρόσωπό του, καὶ Ἐκεῖνος τοῦ λέγει ὅτι δέν μπορεῖ νὰ τὸ δεῖ ἄνθρωπος καὶ νὰ ζήσει. Τοῦ κάνει ὅμως τὴ χάρη νὰ δεῖ τὴν αἴγλη τῆς θείας του δόξης, ὅταν ὁ ἴδιος θὰ ἔχει διέλθει ἤδη ἀπὸ μπροστά του.

Ἀντίθετα ἀπὸ τὸν Μωυσῆ οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ δέν ζητοῦν τίποτε καὶ δέν γνωρίζουν τίποτε κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς θείας Μεταμορφώσεως. Ὁ Χριστὸς τοὺς ἐπιλέγει γιὰ νὰ τοὺς ἀποκαλύψει αὐτὸ πού ὁ Μωυσῆς δέν μπόρεσε νὰ δεῖ καὶ γιὰ νὰ τοὺς δείξει ὅτι εἶναι ὄντως ἀδύνατο νὰ ἀντικρύσει ὁ χοϊκὸς ἄνθρωπος τὸ πρόσωπο τοῦ ἀκτίστου Θεοῦ.

Ὁ Μωυσῆς ζητᾷ νὰ δεῖ τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ βεβαιωθεῖ ὅτι ὁ Θεὸς θὰ εἶναι μαζί μέ τὸν ἐκλεκτὸ λαὸ του καὶ στὸ μέλλον. Ὁ Χριστὸς δείχνει τὴ θεία μορφή του στοὺς μαθητὲς του γιὰ νὰ τοὺς βεβαιώσει ὅτι ὁ διδάσκαλός τους ἦταν ὁ Μεσσίας πού ἀνέμεναν οἱ Ἰουδαῖοι, ἦταν ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ τοὺς δείξει ποιὸς ἦταν ὁ σκοπὸς τῆς ἐνανθρωπήσεώς του καὶ τῆς παρουσίας του στὴ γῆ.

Καὶ ὁ σκοπὸς αὐτὸς δέν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἀρχετύπου κάλλους τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, τοῦ κάλλους πού ἀμαύρωσε καὶ συνέθλιψε ἡ παρακοή τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἁμαρτία.

Γι' αὐτὸ ἐπιτρέπει στοὺς μαθητὲς του ὁ Χριστὸς νὰ δοῦν, ὅσο ἄντεχε ἡ ἀδυναμία τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τὸ θεῖο του πρόσωπο, ἢ καλύτερα νὰ δοῦν τὴ λάμψη τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ὅταν αὐτὸ εἶναι καθαρὸ καὶ θεωμένο, ὅταν καταυγάζεται ἀπὸ τὸ φῶς τῆς θείας Χάριτος.

«Ὁ πάλαι τῷ Μωσεῖ συλλαλήσας ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ ... ἐπὶ τῶν μαθητῶν ἔδειξε τὸ ἀρχέτυπον κάλλος τῆς εἰκόνης».

Δείχνει ὁ Χριστὸς στοὺς μαθητὲς του «τὸ ἀρχέτυπον κάλλος τῆς εἰκόνης». Δείχνει στὸ πρόσωπό του τὸ πρόσωπο μέ τὸ ὁποῖο μᾶς εἶχε δημιουργήσει καὶ τὸ πρόσωπο, τὸ ὁποῖο μᾶς δίνει καὶ πάλι μέ τὴν ἐνανθρώπισή του, μέ τὴ Σταύρωση καὶ τὴν ἀνάστασή του, τὴ δυνατότητα νὰ ἀποκτήσουμε.

Καὶ ὅπως Ἐκεῖνος παραμερίζει γιὰ λίγο τὸ κάλυμμα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως πού σκεπάζει τὴ θεία του φύση ἀπὸ ἄκρα οἰκονομία καὶ συγκατάβαση πρὸς τὸν ἁμαρτωλὸ ἄνθρωπο, τὸν ὁποῖο ἦρθε στὴ γῆ γιὰ νὰ ἀνακαλέσει καὶ νὰ σώσει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἐπαναφέροντάς του τὸ ἀρχέτυπο κάλλος, ἔτσι καλεῖ, ἀδελφοί μου, καὶ ἐμᾶς ὁ Χριστὸς νὰ ἀπομακρύνουμε ὅ,τι ἀμαυρώνει τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ πού ἔχουμε στὴν ψυχὴ μας.

Μᾶς καλεῖ νὰ ἀπομακρύνουμε μέ τὸν πνευματικὸ μας ἀγώνα, μέ τὴν ἄσκηση, τὴ νηστεία, τὴν προσευχή, τὴ μετάνοια, τὴν ἐξομολόγηση ὅ,τι ἔχει παραμορφώσει αὐτὴ τὴν εἰκόνα, ὅ,τι τὴν ἔχει παραποιήσει, ὅ,τι τὴν ἔχει κάνει νὰ φθαρεῖ, νὰ μαυρίσει καὶ νὰ καταστραφεῖ. Καὶ ποιὰ εἶναι ὅλα

αυτά που παραποιούν και καταστρέφουν; Είναι οι αμαρτίες μας, τα πάθη μας, οι κακές μας συνήθειες και επιθυμίες, είναι οι πονηροί λογισμοί, είναι οι αδυναμίες μας, είναι ο εγωισμός και η όργη, ή ψυχρότητα στην πίστη, ή αδράνεια και η ραθυμία μας στην τήρηση των εντολών του Θεού, ή έμμεση στο θέλημά μας· είναι όλα εκείνα, τα όποια, εάν ψάξει ο καθένας μας προσεκτικά και με ειλικρίνεια μέσα την ψυχή του θα τα ανακαλύψει.

Όλα αυτά μας καλεί ο Χριστός να απομακρύνουμε από την ψυχή μας και από τη ζωή μας, απομακρυνόμενοι κι έμεις, όπως και Έκεϊνος, με τους μαθητές του, από τον κόσμο, όχι τοπικά αλλά πνευματικά. Δεν χρειάζεται να φύγουμε υποχρεωτικά από τον κόσμο αλλά να διώξουμε όσο μπορούμε τον κόσμο από την ψυχή μας και από τη ζωή μας, ασχολούμενοι περισσότερο με τον Θεό και την ψυχή μας παρά με όλα εκείνα τα όποια τα σύγχρονα μέσα της τεχνολογίας και της επικοινωνίας φέρνουν μέσα στο σπίτι μας και μέσα στην ψυχή μας.

Και εάν τό κάνουμε αυτό, και εάν τό προσπαθήσουμε συστηματικά, ζητώντας τη βοήθεια και τό έλεος του Θεού και άντλώντας τη χάρη του μέσα από τα μυστήρια της Έκκλησίας μας, τότε θα μπορέσουμε, αδελφοί μου, και έμεις να μεταμορφωθούμε και να δούμε να αποκαθίσταται μέσα στην ψυχή μας με τη χάρη του Θεού τό άρχέτυπο κάλλος της εικόνας του, τό όποιο είναι και πρέπει να είναι ο σκοπός της ζωής μας.

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως Σωτήρος Ναούσης.

«Κύριε, καλόν έστιν ήμᾱς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσομεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοί μίαν καί Μωϋσεῖ μίαν καί μίαν Ἡλίαν».

Στό ὅρος Θαβώρ μᾱς μεταφέρει, αδελφοί μου, σήμερα τό εὐαγγελικό ανάγνωσμα, γιά νά γίνουμε και έμεις, κατά τό μέτρο τῶν ασθενῶν μας δυνάμεων, θεατές της θείας Μεταμορφώσεως, γιά νά γίνουμε και έμεις «επόπται της εκείνου μεγαλειότητος».

Μᾱς μεταφέρει ὁμως και γιά ἕναν ἀκόμη λόγο, γιά νά ἀκούσουμε τήν πρόταση του ἀποστόλου Πέτρου, ο ὁποῖος, περισσότερο αὐθόρμητος και παρορμητικός ἀπό τούς ἄλλους μαθητές, δέν διστάζει νά ἐκφράσει τά συναισθήματά του γιά τή μοναδική ἐμπειρία πού ζεῖ και τή σφοδρή του ἐπιθυμία νά μείνουν ἐκεῖ, μαζί μέ τόν Χριστό και τούς δύο προφήτες.

«Κύριε, καλόν έστιν ήμᾱς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσομεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοί μίαν καί Μωϋσεῖ μίαν καί μίαν Ἡλίαν».

Ὁ ἀπόστολος δέν ὑπολογίζει τόν κόπο γιά νά στήσει τίς τρεῖς σκηνές, οὔτε ἐνδιαφέρεται γιά νά ἐξασφαλίσει μία γιά τόν ἑαυτό του. Αὐτό πού θέλει εἶναι νά μείνει ἐκεῖ, μέσα σ' αὐτήν τή θεία κοινωνία, μέσα σ' αὐτήν τήν οὐράνια συνάθροιση, γιά νά βλέπει διαρκῶς τό λαμπρό πρόσωπο του διδασκάλου του και νά τόν ἀκούει νά συνομιλεῖ μέ τόν Μωϋσῆ και τόν Ἡλία.

«Καλόν έστίν ήμᾱς ὧδε εἶναι». Αὐτό πού κάνει τόν ἀπόστολο Πέτρο νά ζητᾱ νά παραμείνουν ἐκεῖ εἶναι ἡ ἔλξη πού αἰσθάνεται ἡ ψυχή του ἀπό τή θεία παρουσία μέσα στην ὁποία ζεῖ. Ἄν εἶχε ἐντυπωσιασθεῖ ἀπλῶς ἀπό τό θέαμα, τότε πιθανόν θά ζητοῦσε ἀπό τόν Χριστό νά κάνει και τό δικό του πρόσωπο νά λάμψει, νά κάνει και τά δικά του ἱμάτια «λευκά ὡς τό φῶς», ὅπως του εἶχε ζητήσει, ὅταν εἶδε τόν Χριστό νά περιπατεῖ ἐπὶ τῶν κυμάτων, νά τόν καλέσει και ἐκείνον νά βαδίσει ἐπὶ τά ὕδατα.

Ὅμως ο ἀπόστολος δέν ζητᾱ τίποτε τέτοιο, δέν ζητᾱ οὔτε κάτι μόνο γιά τόν ἑαυτό του. Ζητᾱ νά διασφαλίσει τίς προϋποθέσεις γιά νά βρίσκεται διαρκῶς μαζί μέ τόν Χριστό, μακριά ἀπό τόν θόρυβο και τή σκόνη του κόσμου, μακριά ἀπό τούς Φαρισαίους και τούς ἄλλους ὑποκριτές πού

ζητούσαν να βρουν τρόπους για να κατηγορήσουν τον Χριστό, μακριά ίσως και από το πλήθος του κόσμου που μαζευόταν έντυπωσιασμένο από τα θαύματά του, χωρίς όμως να αντιλαμβάνεται το βαθύτερο νόημα της παρουσίας του και της διδασκαλίας του στον κόσμο.

«Καλόν ἐστίν ἡμᾶς ὧδε εἶναι». Ὁ Πέτρος δὲν μιᾷ μόνο ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὸ θέαμα, ἀλλὰ γιατί νιώθει πόσο σπουδαῖο εἶναι νὰ βρίσκεσαι κοντὰ στὸν θεῖο διδάσκαλο καὶ νὰ μετέχεις στὴν οὐράνια ἐμπειρία τῆς συνομιλίας του μὲ τὸν Μωυσῆ καὶ τὸν Ἡλία. Μιᾷ, γιατί νιώθει πὼς τὸ μόνο πού ἐπιθυμεῖ εἶναι νὰ βρίσκεται μαζί μὲ τὸν Χριστό, ὅπως τότε πού τὸν διαβεβαίωνε πὼς δὲν ἔχει νὰ πάει πουθενά ἄλλου, γιατί Αὐτός ἦταν ὁ μόνος πού εἶχε «ρήματα ζωῆς αἰωνίου»· γιατί νιώθει ὅτι κοντὰ του μπορεῖ νὰ ἀπολαύσει τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς του πού Ἐκεῖνος μόνο χαρίζει.

«Καλόν ἐστίν ἡμᾶς ὧδε εἶναι».

Ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, ἀδελφοί μου, καὶ ἡ Ἐκκλησία μας ἐπαναλαμβάνοντας τοὺς λόγους τοῦ ἀποστόλου Πέτρου θέλει νὰ μᾶς διδάξει καὶ νὰ μᾶς ὑπομνήσει ποιό εἶναι τὸ νόημα τῆς ἐορτῆς.

Καὶ αὐτός δὲν εἶναι νὰ μᾶς ἐντυπωσιάσει ἢ ἀπλῶς νὰ μᾶς συγκινήσει, γιατί αὐτὰ εἶναι, ἀδελφοί μου, συναισθήματα πού ἔρχονται καὶ παρέρχονται, ὅπως συνέβη καὶ μὲ τοὺς Ἰουδαίους πού ζητούσαν νὰ σταυρωθεῖ ὁ Χριστός, τὸν ὁποῖο λίγες ἡμέρες πρὶν ὑποδεχόταν μὲ ὡσαννά.

Τὸ νόημα τῆς ἐορτῆς εἶναι νὰ μᾶς βοηθήσει νὰ κατανοήσουμε καὶ νὰ πιστεύσουμε, ὄχι θεωρητικά ἀλλὰ βιωματικά, ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε καλύτερο καὶ τίποτε σημαντικότερο στὴ ζωὴ μας ἀπὸ τὸ νὰ εἴμαστε μαζί μὲ τὸν Χριστό, νὰ ζοῦμε μαζί του, νὰ πορευόμαστε μαζί του, νὰ αἰσθανόμαστε τὴν ἀγάπη του νὰ φλέγει τὴν ψυχὴ μας, ὅπως τὴν αἰσθανόταν καὶ οἱ μαθητές πού συμπορευόταν μὲ τὸν Χριστό πρὸς τοὺς Ἑμμαούς, καὶ νὰ μπορούμε καὶ ἐμεῖς νὰ ἐπαναλαμβάνουμε τοὺς λόγους τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός». Διότι, ὅταν τὸ ἐπιτύχουμε αὐτό, τότε βρισκόμαστε στὸν δρόμο καὶ τῆς δικῆς μας μεταμορφώσεως.

Γι' αὐτό, ἀδελφοί μου, ἅς ἐξετάσουμε σήμερα τὸν ἑαυτό μας καὶ ἅς διερωτηθοῦμε τί εἶναι αὐτό πού θέλουμε στὴ ζωὴ μας, τί εἶναι αὐτό πού ἐπιδιώκουμε μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἄς διερωτηθοῦμε ποιές εἶναι οἱ προτεραιότητές μας, πόσο θέλουμε νὰ εἴμαστε καὶ ἐμεῖς μαζί μὲ τὸν Χριστό καὶ πόσο ἀγωνιζόμαστε γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχουμε μὲ τὰ μέσα καὶ τοὺς τρόπους πού θέτει στὴ διάθεσή μας ἡ Ἐκκλησία. Καὶ ἅς ἀκούσουμε τὴ φωνὴ τοῦ μαθητοῦ Κυρίου πού καλεῖ καὶ προτρέπει καὶ ἐμᾶς νὰ μείνουμε κοντὰ στὸν Χριστό, νὰ ζοῦμε ἔχοντας τὸν Χριστό στὴν ψυχὴ μας, γιατί μόνο ἔτσι θὰ μᾶς μεταμορφώσει καὶ μόνο ἔτσι θὰ αἰσθανόμαστε καὶ μέσα στίς τρικυμίες καὶ τίς καταιγίδες τοῦ παρόντος κόσμου τὴ χαρὰ καὶ τὴ μακαριότητα πού χαρίζει ἡ παρουσία του.